

عنوان مقاله:

ابعاد دلالتی نقش های نحوی - بلاغی واژه آخرت در قرآن کریم

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات علوم قرآنی، دوره 14، شماره 56 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

زهرا جلیلی - استادیار گروه زبانها دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

آخرت از کلماتی است که در قرآن کریم صد و سیزده بار تکرار شده و بنا بر اقتضای حال، در نقش های متفاوت نحوی هم چون مبتدا، خبر، صفت، مفعول پیام الهی را ابلاغ می کند و توجه به این ترکیب های مختلف، تاثیر بسزایی در معانی برگرفته از آیات دارد. سوال اصلی این جستار آنست که توجه به مسائل صرفی و نحوی چه تغییری در معناشناسی آخرت ایجاد می کند. روش ما برای رسیدن به پاسخ این سوال، روش توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر منابع کتابخانه ای است ابتدا برخی از آیاتی که کلمه آخرت در آن آمده، استخراج گردید و آنگاه با توجه به تفاسیر و کتب مربوط، تغییرات معنایی و دلالتی آن بررسی شد. هدف از این تحقیق آشنایی هر چه بیشتر با واژه آخرت در کلام الهی بود. از جمله مهمترین نتایج پژوهش می توان به نکات ذیل اشاره داشت: معانی حدوثی آخرت در قرآن کریم با فعل مضارع بیان گشته و دلالت های ثبوتی آن باجمله اسمیه آمده است. در آیاتی که قصد خداوند حکمی در خصوص آخرت و تاکید بر آنست، آخرت مبتدا آمده؛ زیرا مبتدا محکوم علیه است و در آیاتی که تخصیص آخرت مورد نظر است، به صورت مبتدای موخر آمده تا اختصاص را نشان دهد. در آیات مذکور، مقصود از نعت آخرت غالباً توضیح موصوف است و آخرت در نقش مضاف الیهی آن، برای نشان دادن معانی ملکی و ظرفی و تعظیم مضاف است که این معانی با نقش وصفی افاده نمی گردد. آخرت در نقش مفعولی، مسند رامقید نموده و فایده کلام را افزون می کند و آمدن اسامی گوناگون پروردگار در این آیات، متناسب با ترکیب معنایی آیات است.

کلمات کلیدی:

"قرآن کریم"، "آخرت"، "دلت نحوی آخرت"، "دلت بلاغی آخرت"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2049949>

